

Sygn. akt *XI Ka 478/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Dobrzańska

Protokolant Julia Biegaj

przy udziale Prokuratora Agaty Wilczopolskiej

po rozpoznaniu dnia 13 czerwca 2019 roku

sprawy **P. S.** syna J. i T. z domu Ż. urodzonego (...) w K.

oskarżonego z art. 178 a § 1 kk w zb. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i in.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 21 stycznia 2019 roku sygn. akt. II K 839/18

I. uchyla zaskarżony wyrok co do rozstrzygnięcia w pkt V i sprawę P. S. w zakresie czynu zarzuconego mu w pkt 2 aktu oskarżenia przekazuje Sądowi Rejonowemu w Kraśniku do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. na podstawie art. 63 § 4 kk na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zalicza okres zatrzymania prawa jazdy od 17 lutego 2018 roku do 13 czerwca 2019 roku;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. K., Kancelaria Adwokacka w K. 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

V. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze ustalając, iż wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

XI Ka 478/19 UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy w Kraśniku uniewinnił oskarżonego od dokonania występku z art. 278§1 kk, skazał go za czyn z art. 178 a i in. kk.

Z takim orzeczeniem nie zgodził się prokurator i wniósł apelację w zakresie uniewinnienia zarzucając naruszenie przepisów postępowania – art. 4, 7, 366§1, 410 kpk – które miało wpływ na treść wyroku poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oraz błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść wyroku poprzez wyrażenie poglądu, że ujawnione dowody nie są wystarczające do przyjęcia, iż zachowanie oskarżonego świadczyło o zamiarze dokonania włamania do samochodu.

Wskazując na powyższe skarżący domagał się uchylenia wyroku i przekazania sprawy o ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego zaskarżył natomiast wyrok w części dotyczącej orzeczonej kary ograniczenia wolności i zakazu prowadzenia pojazdów. Zarzucił nierozważnie wszystkich okoliczności wpływających na wymiar kary, zaniechanie przeprowadzenia wywiadu kuratora, rażąco surowość kary i orzeczonego zakazu.

Wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie kary roku ograniczenia wolności a także zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na 3 lata.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja oskarżyciela publicznego jest słuszna co do zasady i dlatego została uwzględniona. Na podzielenie zasługuje argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu środka odwoławczego odwołująca się do nielogicznych i sprzecznych z zasadami doświadczenia życiowego wyjaśnień oskarżonego tłumaczącego powód, dla którego znalazł się w samochodzie E. O.. Założenie przez Sąd I instancji, że oskarżony chcąc ukraść samochód nie robiłby tego w środku dnia, w miejscu uczęszczanym, ma się nijak do rzeczywistości, kiedy są kradzione pojazdy właśnie z takich miejsc. Drugi z elementów kładzie akcent na powolność w zachowaniu oskarżonego. Tymczasem stworzenie pozorów normalnego korzystania z pojazdu mogło być obliczone na użytek ewentualnych obserwatorów, a ponadto sięgnąć trzeba do treści opinii psychiatrów na k. 70-74. Wynika z niej, że oskarżony stale bierze leki, w tym H.o powszechnie znanym działaniu uspokajającym, przeciwłękowym. Spowolnienie zatem u oskarżonego, dostrzeżone również przez policjanta T. P. (k.122v), mogło mieć różnorakie podłoże. Bardziej istotne znaczenie ma okoliczność, że z zeznań E. O. wynikało, iż deska rozdzielcza była odkręcona, a śrubka leżała na dywanie (k.105). To wskazuje na brak możliwości przypadkowego oderwania osłony deski, pod którą wszakże mieszczą się kable umożliwiające uruchomienie samochodu.

Dając wiarę wersji prezentowanej przez P. S. Sąd I instancji nie dość wnikliwie prześledził treść jego depozycji. Otóż podczas przesłuchania w dniu 30.03.2018r. (k. 33) powiedział, że tylne drzwi samochodu były otwarte, a przeczyłoby temu ślady linii papilarnych ujawnionych na zdjęciu 6,7 k.65. Wprawdzie nie zostały one zbadane, ale też i nie były przedmiotem zainteresowania organu orzekającego, który winien okazać fotografie oskarżonemu i przesłuchać go, czy próbował obsunąć szybę. W protokole oględzin znajduje się trudny do rozszyfrowania zapis (wers 13 od góry, k.26), który być może dawałby pole do wnioskowania, czy nie nastąpiło pokonanie zabezpieczeń samochodu w inny sposób. Nie było to również przedmiotem rozważań Sądu. Jeśli do tego dodać, że oskarżony twierdził: "przechyliłem się do przodu i otworzyłem od wewnątrz przednie drzwi kierowcy i przesiadłem się do przodu na siedzenie kierowcy", to nie wiadomo, czy w istocie przesiadał się we wnętrzu pojazdu, czy też wysiadł i usiadł na fotelu kierowcy. Bardziej prawdopodobne jest założenie, że musiał uprzednio wysiąść, bo inaczej nie potrzebne mu było otwieranie przednich drzwi od środka. W takiej zaś sytuacji trudno sobie wyobrazić, by przesuwanie fotela do tyłu mogło spowodować oderwanie plastikowej osłony, chronionej kierownicą (vide k.66), tym bardziej, że była ona przykręcona śrubą a nie mocowana „na wcisk”. Doświadczenie życiowe Sądu I instancji w tym zakresie, na które powołuje się na str. 4 uzasadnienia, jest wątpliwe.

Podsumowując - błąd w ustaleniach faktycznych jest wynikiem błędu w logicznym rozumowaniu, a zarazem naruszenia wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, czyli doszło do obrazy art. 7 kpk. Z tych powodów, przy uwzględnieniu treści art. 454§1 kpk, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok w części obejmującej uniewinnienie i sprawę P. S. przekazał Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Procedując ponownie Sąd Rejonowy w Kraśniku będzie miał w polu widzenia wyżej wskazane zapatrywania. Powtórzy w całości postępowanie dowodowe. W sporządzonym uzasadnieniu Sąd przedstawi swój tok rozumowania, z zachowaniem reguł art. 7 kpk oraz wg wymogów art. 424 kpk.

Odnosząc się natomiast do apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy nie podziela argumentacji w niej zawartej, która kwestionuje wysokość orzeczonej kary ograniczenia wolności oraz długość środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów.

Sąd Okręgowy dokonując kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku w zakresie kary nie stwierdził, aby wymiar orzeczonej kary ograniczenia wolności, jak również rozstrzygnięcie o wysokości środków karnych, orzekanych obligatoryjnie, raził swoją niewspółmierną surowością.

Rozsądna i poprawna ocena zachowania oskarżonego nie pozwala na ocenę ferowaną w apelacji. Charakter popełnionego występku nie pozwalał na łagodniejsze potraktowanie oskarżonego. Zarówno rodzaj kary, jak i jej wysokość świadczą o tym, iż okoliczności łagodzące zostały przez Sąd I instancji dostrzeżone i należyte uwzględnione przy kształtowaniu rozstrzygnięcia o karze. Orzeczona wobec oskarżonego kara ograniczenia wolności jest adekwatna do wagi czynu przypisanego oskarżonemu i jego szkodliwości społecznej a także jego sytuacji materialnej. Została orzeczona z uwzględnieniem art. 53 k.k. i tym samym w pełni realizuje wymagania stawiane przez ustawodawcę. W przekonaniu Sądu Okręgowego tylko tak ukształtowana kara spełni swoją funkcję zapobiegawczą zarówno w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej, wzbudzając w oskarżonym poszanowanie dla porządku prawnego oraz uświadamiając mu naganność czynu, którego się dopuścił, jak również osobom z jego otoczenia, w tym konieczność przestrzegania prawa.

Na podstawie art. 42 § 1 a pkt 1 i 2 oraz § 2 kk orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Sąd I instancji miał obowiązek orzec względem niego ten zakaz, a okres na jaki ma być orzeczony nie może być krótszy niż 3 lata (§ 2 cyt. art.). Przypomnieć należy, iż ratio legis obowiązywania środka karnego jest tak funkcja penalna, jak i doprowadzenie do wyeliminowania z ruchu drogowego tych jego uczestników, którzy dla jego bezpieczeństwa tworzą istotne zagrożenie. Oskarżonego – zważywszy na przywoływane wyżej okoliczności czynu – do tej kategorii z pewnością zaliczyć należy. Naruszając obowiązujący porządek prawny powinien być liczony z tym, jakie konsekwencje dla codziennego funkcjonowania może wywołać to zachowanie. Orzeczenie zakazu w wymiarze 4 lat ma oddziaływać na niego dyscyplinująco.

W świetle powyższe na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut zaniechania przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i zebrania pełnych danych dotyczących osoby oskarżanego oraz akcentowany przy tym jego stan zdrowia, a w szczególności zdrowia psychicznego.

Wskazać jednakże skarżącemu należy, iż w myśl treści art. 214 § 1 kpk przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego Sąd zarządza w razie potrzeby, a w szczególności, gdy niezbędne jest ustalenie danych, co do właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia oskarżonego. Jest to zatem norma wskazująca na fakultatywność owej czynności, obligatoryjne przypadki przewiduje § 2 tego przepisu i z taką sytuacją w niniejszej sprawie nie mieliśmy do czynienia. Z urzędu nie sposób było się doszukać konieczności uzyskania wywiadu w sytuacji, gdy dane osobopoznawcze (k. 16) a także opinia sądowo – psychiatryczna (k. 70-74) były wystarczające dla ustalenia sytuacji rodzinnej, majątkowej a także zdrowotnej oskarżonego. Wszystkie te okoliczności – znane sądowi, zostały uwzględnione przy orzekaniu rodzaju i wysokości kary jak też środków karnych.

W świetle powyższego decyzja Sądu Rejonowego o konieczności wymierzenia oskarżonemu kary oraz środków karnych była prawidłowa, zaś argumenty wskazane przez skarżącego nie stanowią rzeczowej przeciwwagi.

Z tych wszystkich względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy wyrok w zaskarżonym zakresie należało utrzymać w mocy.

Na mocy art. 63 § 4 k.k. zaliczono oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 17 lutego 2018 roku do dnia 13 czerwca 2019 roku.

Sąd Odwoławczy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. K. kwotę 516, 60 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu odwoławczym z urzędu oskarżonemu P. S., o czym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4 cyt. Rozporządzenia.

Na mocy art. 624 §1 kpk. w zw. z art. 634 kpk Sąd Odwoławczy zwolnił oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, zaś wydatkami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Dorota Dobrzańska